

DCI MALEČNIK IN VCP DIMNIK

Društvo civilna iniciativa Malečnik, Malečnik 7, 2229 Malečnik
Vseslovenska civilna pobuda Dimnik, Krallova 31, 8000 Novo mesto
VCP Dimnik - enota Posavje, Milavčeva 15, 8250 Brežice
info@dci-malecnik.si<http://www.dci-malecnik.si>

in

ZDRUŽENJE LASTNIKOV NEPREMIČNIN SLOVENIJE
info@zdruzenje-lastnikov-nepremicnin.si

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

V roke ministrici ga. Ireni Majcen

Dunajska 48

1000 LJUBLJANA

gp.mop@gov.si

KAKO V BODOČE ORGANIZIRATI PREGLEDE IN MERITVE MALIH KURILNIH NAPRAV? NEKAJ PREDLOGOV CIVILNE DRUŽBE.

V 37. členu sprejetega Zakona o dimnikarskih storitvah (ZDimS) je določeno, da prenehajo veljati podzakonski predpisi s področja dimnikarstva z dnem uveljavitve zakona, oziroma z 31.12.2016. V skladu s 13. členom ZDimS-a bo morala Vlada RS sprejeti predpis, ki bo operacionaliziral sprejeta zakonska določila.

Lastniki kurilnih naprav združeni v civilnih iniciativah VCP Dimnik in DCI Malečnik ter člani Združenja lastnikov nepremičnin Slovenije želimo aktivno sodelovati pri nastajanju tega predpisa, zato Vam posredujemo nekaj pobud, ki naj bi jih upoštevali pri pripravi akta.

Dosedanja praksa rednih letnih meritev in pregledov ni koristila ne lastnikom kurilnih naprav in tudi ne javnemu interesu. Lastniki so se jezili, ker so morali plačati drage kontrolne storitve, čeprav kurilne naprave zaradi teh pregledov niso delovale nič bolj kvalitetno. Kvalitetno izgorevanje energentov v kurilnih napravah lahko zagotovijo le serviserji teh naprav, ki opravijo nastavitve gorilnih elementov tako, da dosežejo maksimalno možen učinek in minimalno onesnažujejo okolje.

Da je sistem dejansko neučinkovit, opozarja tudi Evropska komisija, zato grozi Sloveniji visoka kazen. Na formalni ravni sicer imamo veliko študij in predpisov, na nivoju opretnosti pa krepko zaostajamo za cilji Evropske komisije.

Praksa v sosednji Avstriji je bistveno drugačna kot v Sloveniji. Tam dimnikarji kvalitetno opravljajo svoje delo, župani občin pa jih lahko pooblastijo, da opravljajo tudi požarne prege, vendar ti pregledi niso redni letni pregledi, temveč jih izvajajo na 5, 10 ali 15 let glede na oceno požarne (ne)varnosti objekta. Tudi v Nemčiji izvajajo dimnikarji svojo dejavnost prosto na trgu, država pa daje pooblastilo določenemu številu posebej zaupnih mojstrov, da opravljajo nadzor nad delovanjem kurilnih naprav in istočasno tudi kontrolirajo kvaliteto opravljenih dimnikarskih storitev. Pooblaščenca imajo mandat 7 let in morajo v tem času dvakrat preveriti delovanje kurilnih naprav.

Člani civilnih iniciativ VCP Dimnik in DCI Malečnik ter člani Združenja lastnikov nepremičnin Slovenije predlagamo, da v Uredbi o pregledih, čiščenju in meritvah na malih kurilnih napravah (tak naslov smo zasledili pri obrazložitvi ZDimS-a, ki ste ga 26.5.2016 poslali v sprejem v DZ) upoštevate naslednje:

1. Uredba mora dosledno konkretizirati zakonska določila 13. člena ZDimS-a tako, da ni nobenega dvoma, da so predmet obveznih dimnikarskih storitev **izključno male kurilne naprave, ki so povezane z dimovodnimi oziroma drugimi napravami, potrebnimi za obratovanje, in so dejansko v uporabi**. Nasprotujemo morebitnemu poskusu širitve obveznih storitev dimnikarske službe tudi na dimovodne naprave, na katere niso priključene kurilne naprave, ali na kurilne naprave, ki niso v uporabi, ali na prezračevalne sisteme, ki niso povezani s kurilno napravo.

S sklicevanjem na sicer legitimne cilje, kot so požarna varnost, zdravje ljudi in varstvo okolja, namreč ni mogoče upravičiti vsakega oblastnega posega v človekove pravice, kot so zasebna lastnina, nedotakljivost stanovanja, varstvo osebnih podatkov ali pravica do zasebnosti. **Skladno z ustavnim načelom sorazmernosti mora biti uporabljeno sredstvo ne le primerno in neizogibno potrebno za doseganje varstva javnega interesa, temveč mora biti teža posega v pravico tudi sorazmerna z javnim interesom, ki se želi s tem posegom zavarovati.** Zgolj abstraktna, hipotetična, z ničimer konkretno izkazana nevarnost nastanka požara, poškodbe zdravja ali premoženja, ne more utemeljevati resnih posegov v človekove pravice, kot je npr. kršitev nedotakljivosti stanovanja, zasebnosti, varstva osebnih podatkov, lastninske pravice. Naprave, ki niti hipotetično ne morejo povzročiti požara ali ogroziti zdravja ljudi in okolja, kot so npr. dimniki, na katere ni priključena kurilna naprava, ali pa zračniki, ki niso povezani s kurilno napravo, ne morejo biti predmet obveznih storitev.

2. **V skladu z Direktivo 2010/31/EU je potreben pregled kurilnih naprav nad 20 KW** (kotlov, kot jih imenuje Direktiva). Cilj pregleda je zamenjava zastarelih naprav, da bi posledično zmanjšali porabo energentov v EU in izpustov emisij v ozračje. **V Sloveniji še nismo začeli uresničevati tega dela Direktive**, nimamo ustreznega operativnega programa in se še nismo dogovorili za sistem spodbujanja zamenjave neustreznih kurilnih naprav, vztrajamo le na rednih letnih pregledih in meritvah emisij, ki ne dajejo rezultatov. Dejstvo je, da se je stanje po 11 letih obvezne javne gospodarske službe na področju dimnikarstva poslabšalo, kar dokazuje povečano število dimniških požarov in slabo stanje ozračja. S sprejemom nove zakonodaje se stanje ne bo bistveno spremenilo.

Tudi novi kontrolorji, ki bodo le povečali dosedanjo birokracijo, ne bodo učinkoviti, če bodo le na osnovi podatkov v EVIDIMU sankcionirali lastnike kurilnih naprav.

3. **Država mora v skladu z zakonom zagotoviti, da se na trgu v Sloveniji ponujajo le kurilne naprave, ki ustrezajo EU predpisom**. Na ta način bo zagotovljeno, da se bodo vgrajevale ustrezne naprave, ki bodo zmanjšale škodljive emisije snovi v zrak in porabo energentov, kar je osnovni cilj Direktive 2010/31/EU.
4. **Prvi pregled kurilne naprave se izvede ob tehničnem prevzemu objekta, nikakor pa ni mogoče izvajati in zaračunavati prvih pregledov za naprave, ki delujejo že dlje časa, torej retroaktivno**. Take naprave se lahko le evidentira – vnese v evidenco kurilnih naprav (EviDim, varianta: datum evidence se vpiše v servisno knjižico, glej točko 4). Ob zamenjavi kurilne naprave je potrebno novo napravo le evidentirati in ni potrebno izvajati ter zaračunavati prvega pregleda, saj je potrebno spoštovati dokument o skladnosti naprave z

zakonodajo v EU. Če takega dokumenta naprava nima, ne sme biti priključena in ne sme delovati v RS.

5. **Enostavnejša rešitev**, kot je sedanja evidenca kurilnih naprav - EVIDIM, **je vzpostavitev »servisne knjižice«**, ki bi jo imela vsaka kurilna naprava, kar bi moralo biti zakonsko predpisano. V ta dokument bi se moral vpisati vsak poseg v napravo (servis, meritve, čiščenje ...). Ob kontroli bi inšpektor le vpogledal v servisno knjižico in takoj bi lahko ugotovil, če naprava deluje v skladu z zakonodajo. Na ta način bi se bistveno zmanjšalo administriranje, odpravil bi se neučinkovit sistem evidenc kurilnih naprav in finančno bi se razbremenil državni proračun. **Bistveno bi se tudi zmanjšala možnost korupcije.**
6. **Nove kurilne naprave naj se prvič kontrolirajo po 5 letih od dneva montaže**, oziroma datuma vpisa v servisno knjižico, nato pa na vsaka 3 leta do 12. leta starosti naprave, od 12. do 20. leta na vsaki 2 leti in šele po 20. letu se naprave pregleduje vsako leto. (Glej Monitoring, ki ga je za MOP izdelala Inovatika). V Nemčiji so pregledi (ne meritve) 2 x v sedmih letih, v Avstriji na 5, 10 ali 15 let glede na požarno ogroženost objekta.
7. V primerih, ko lastnik kurilne naprave predloži dimnikarju izpis iz merilne naprave serviserja, oziroma poročilo o opravljenem servisu za tekočo kurilno sezono in dokument kaže, da kurilna naprava deluje pravilno, **ga je dimnikar dolžan upoštevati in niso potrebne ponovne meritve dimnikarja.**
8. Dejstvo je, da danes dimnikarji s 4.stopnjo izobrazbe (ali celo nižjo stopnjo) čistijo dimnovodne in kurilne naprave ter opravljajo meritve emisij, **istočasno pa sami sebe nadzirajo**, saj opravljajo preglede naprav, kar dejansko predstavlja kolizijo interesov. Predsednik sekcije dimnikarjev pri OZS Aleksander Županek je večkrat govoril o koliziji interesov, češ, da serviserji ne morejo sami sebe nadzirati, dejansko pa je kolizija interesov izvajanje dimnikarskih storitev in njihova kontrola, če gre za isto osebo.

Nadzor lahko izvajajo samo dimnikarski mojstri in okoljevarstveni tehniki, ki so edini usposobljeni in izobraženi za nadzorovanje, pregledovanje in meritve. Dimnikarji, ki danes izvajajo meritve in nadzor, nimajo pojma o strokovnih pregledih, še manj pa o meritvah, saj se ne izobražujejo, ampak je to samo krinka za dimnikarje-inkasante na terenu.

Posebej je potrebno odgovoriti tudi na vprašanje: ali lastnik kurilne naprave resnično ni usposobljen in kot tak sposoben vsak dan kuriti in čistiti peč in po potrebi tudi dimnik? Čemu potem prodajajo v trgovinah ščetke za čiščenje dimnikov, če jih neuko ljudstvo ne zna in ne sme uporabljati, priučeni dimnikarji pa lahko izvajajo celo nadzor in zahtevne meritve?

9. **Meritve emisij iz kurilnih naprav na trdna goriva so še posebej problematične in ne bodo prispevale k uresničevanju ciljev zakona.** Problem je sama kvaliteta meritev, saj je velika verjetnost, da bo izvajalec meritev naredil napako, ki bo vplivala na rezultate meritev (o tem je govora v protokolu, ki ga je izdelala Inovatika). Če bo lastnik kurilne naprave na dan obiska dimnikarja kuril popolnoma suha, kvalitetna drva, bodo meritve verjetno v redu. Takoj po odhodu dimnikarja pa bo lastnik lahko v kurilno napravo naložil marsikaj (mokra drva, odpadke, drug neprimeren energent...). Cene teh meritev bodo zelo visoke in za lastnike malih kurilnih naprav nesprejemljive. **Vse meritve bi morala poravnati država iz proračuna, saj jih zakonsko predvideva v imenu javnega interesa in ne v imenu lastnikov malih kurilnih naprav.**

10. Zakon ne sme posegati v kurilne naprave, ki so vgrajene pred uveljavitvijo zakona. Nikakor ni dopustno, da se sankcionira lastnike zaradi kurilnih naprav, ki so zadovoljevale vse predpise na dan njihove montaže. Država nikakor ne sme kontrolirati kurilnih naprav, ki so montirane pred uveljavitvijo zakona, temveč lahko lastniku le svetuje, da neprimerno napravo čimprej zamenja. **Država naj za take naprave sprejme program zamenjave in stimulira njihovo zamenjavo.**

11. Država naj določi maksimalno urno postavko dimnikarskih storitev, ki mora biti primerljiva s cenami ostalih obrtnih dejavnosti in predpiše, da mora vsak dimnikar predložiti uporabniku cenik pred izvajanjem določene storitve. Nedopustno je določanje cen v minutah ali na nek drug način, ki bo uporabniku nerazumljiv.

V primeru, da se država odloči, da podrobneje določi maksimalne cene, jih ni mogoče izračunati na osnovi dosedanjih kriterijev, ki so jih izdelali dimnikarji, temveč je potrebno izvesti nevtralno strokovno analizo, ki bo določila časovne normative in pokazala dejansko potreben čas za posamezno dimnikarsko storitev.

12. Potrebno je predpisati, da mora dimnikar na zahtevo lastnika pokazati določene dokumente, ki izkazujejo, da lahko zakonito izvaja dimnikarske storitve. Obvezno mora pokazati dimnikarsko izkaznico, dokaz o obveznem zavarovanju dejavnosti in cenik storitev.

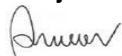
Skladno z določilom 10. odstavka 21. člena ZDimS, ki se uporablja že z dnem uveljavitve zakona, sme dimnikarska družba za zagotavljanje izvajanja storitev uporabljati zgolj evidenco iz 8. odstavka 10. člena ZDimS. Ko ni več izbrana s strani uporabnika, mora uničiti vse podatke, ki jih ima v papirni ali elektronski obliki. Glede na to, da obstoječe dimnikarske družbe s strani uporabnikov niso bile nikoli izbrane, je treba v Uredbi zagotoviti, da bodo dejansko izbrisale vse podatke v papirni in elektronski obliki, ki so jih pridobile do 31.12.2016.

Pričakujemo, da bo nastal dokument v sodelovanju z vsemi zainteresiranimi. Pričakujemo tudi javno obravnavo osnutka in predloga dokumenta pred sprejemom na Vladi RS.

23. novembra 2016

Z lepimi pozdravi.

VCP DIMNIK:
Matija Kramar

ZDRUŽENJE LASTNIKOV NEPREMIČNIN SLOVENIJE
dr. Aleksander Pavšlar, univ.dipl.iur., l.r.

DCI Malečnik:
Jožef Škof

